

Pracovný list č. 9

1. Odpovedz na otázky:

Melo bola – bolo:

A/ sichemská pevnosť   pozn. k Sdc 9, 6

B/ veža   pozn. k Sdc 9, 6

C/ mesto v blízkosti Sichemu

Abimelech pobil všetkých bratov okrem jedného, ktorý sa volal

A/ Jahve je bezúhonný   pozn. k Sdc 9, 5; Sdc 9, 5

B/ Jonatán

C/ Joatam   pozn. k Sdc 9, 5; Sdc 9, 5

Koľko peňazí dostal Abimelech z chrámu Bál – berita?

A/ 70 šeklov striebra   Sdc 9, 4

B/ 70 drachiem

C/ 70 talentov

Abimelechom najatí muži boli

A/ úzkostliví

B/ poval'ačskí   Sdc 9, 4

C/ bezočiví   Sdc 9, 4

Kto bol Abimelech?

A/ potomok Gedeona   Sdc 9, 1 pozn. k Sdc 9,1-3

B/ Jerobálov syn   Sdc 9, 1 pozn. k Sdc 9,1-3

C/ Joasov potomok   Sdc 9, 1 pozn. k Sdc 9,1-3

Abimelech z chrámového striebra

A/ nakúpil zbrane

B/ obchodoval na burze

C/ najal si družinu   Sdc 9, 4

Koľko rokov a kde kral'oval Abimelech?

A/ v strednej Palestíne tri roky   Sdc 9, 22; pozn. k Sdc 9, 22

B/ v severnej Palestíne štyri roky

C/ v južnej Palestíne tri roky

2. Vysvetli

- význam „olivy, figovníka a viniča“ z Joatamovej bájky
je nimi naznačený Gedeon – potom aj jeho synovia a Joatam -, ktorý toľko dobrého vykonal, že by si bol ozaj zaslúžil kráľovskú korunu, ale ju odmietol; pozn. k Sdc 9, 15

- význam „bodliaka a jeho hrozby“ z Joatamovej bájky
trnie, ktoré nedáva tieň, ani olej, ani sladké ovocie, ani obveseľujúci nápoj, veľmi vhodne znázorňuje bezcharakternosť Abimelecha, ktorý prijíma kráľovskú hodnosť, hoci sa svojimi vlastnosťami a schopnosťami na to vôbec nehodí. Pri pálení trnia na poli ľahko sa môže stať, že sa zapáli aj vysoký strom. Ako bodliak hrozí, že spáli „libanonské cédre“, tak aj Abimelech zúri hnevom a ukrutnosťou a vraždí vynikajúcich, ktorí sa mu nechcú podrobiť; pozn. k Sdc 9, 15

- čo znamená „posypať mesto soľou“
prejav želania, aby mesto zostalo navždy pusté a neúrodné;   pozn. k Sdc 9, 45

- význam „kameňa, na ktorom boli pozabíjaní Jerobálovi synovia“
kameň, na ktorom boli pobití Gedeonovi synovia, možno pokladať za akýsi náhradný oltár. Potom by to bola akási obeta k počte Bál-berita, ktorý k tomu poskytol svoje prostriedky, chrámové peniaze; pozn. k Sdc 9, 5

3. Pospájaj udalosti a miesta

A/ mesto, odkiaľ pochádzala matka Abimelechova	1/ pole
B/ mesto, kde Abimelech pobil bratov	2/ Selmon
C/ miesto ustanovenia Abimelecha za kráľa	3/ pamätný dub v Sicheme
D/ Joatamova bájka o stromoch	4/ Efra
E/ Joatam sa tu skryl pred Abimelechom	5/ chrám Bál-berita
F/ miesto preklínanie Abimelecha po vinobraní	6/ Tebes
G/ záloha proti Gálovi v Sicheme	7/ Sichem
H/ ústup, resp. útek Gála pred Abimelechom	8/ Bera
I/ mlynský kameň zhodený na Abimelecha	9/ vrch Garizim
J/ Abimelechom uťatá vetva zo stromu	10/ pobití až po vchod do mestskej brány

A-7	Sdc 9, 1-3
B-4	Sdc 9, 5
C-3	Sdc 9, 6
D-9	Sdc 9, 7
E-8	Sdc 9, 21
F-5	Sdc 9, 27
G-1	Sdc 9, 32
H-10	Sdc 9, 40
I-6	Sdc 9, 53
J-2	Sdc 9, 48

4. Časová os. Prirad' čísla od 1 do 5 podľa chronologického poradia udalostí

zaujatie Sichemu Abimelechom

Joatamova bájka

Abimelech kráľom

Abimelechova smrť

Gál v Sicheme

4, zaujatie Sichemu Abimelechom	Sdc 9, 45
2, Joatamova bájka	Sdc 9, 7-15
1, Abimelech kráľom	Sdc 9, 6
5, Abimelechova smrť	Sdc 9, 53-54
3, Gál v Sicheme	Sdc 9, 26

5. Tlačiarenský škriatok (POMOCOUI ROHÁČKOVHO PREKLADU)

„Počujte ma, mužovia Sichemu, aby aj vás počul Boh.

Išli raz stromy pomazať nad sebou kráľa. I povedali olive: »Kraľuj nad nami!«

Ale oliva im povedala: »Môžem ja opustiť svoju tučnosť, ktorú ctia bohovia i ľudia, a ísť sa povyšovať nad stromami?«

Potom povedali stromy fiku: »Nože pod' ty a kraľuj nad nami!«

Ale fík im odpovedal: »Môžem ja zanechať svoju sladkosť a tie svoje výborné ovocie a ísť sa povyšovať nad stromami?«

Povedali teda stromy viniču: »Pod' ty a panuj nad nami!«

Vinič im však odvetil takisto: »Môžem ja opustiť svoju vínnu šťavu, ktorá obveseľuje bohov i ľuď, a ísť a povyšovať sa nad stromami?«

Riekli všetky stromy bodliaku: »Pod' ty a vládni nad nami!«

Bodliak odpovedal stromom: »Ak ma naozaj pomažete, aby som bol vašim kráľom, poďte, schovajte sa v mojej tône! Ak nie, vyjde oheň z bodliaka a strávi libanonské cédre.«

„Počujte ma, **Sichemčania**, aby aj vás počul Boh.

Išli raz stromy pomazať **si** kráľa. I povedali olive: »Kraľuj nad nami!«

Ale oliva im **odvetila**: »Môžem ja **zanechať** svoju tučnosť, ktorú **zvelebujú** bohovia i ľudia, a ísť sa povyšovať nad stromami?«

Potom povedali stromy **figovníku**: »Nože pod' ty a kraľuj nad nami!«

Ale **figovník** im odpovedal: »Môžem ja zanechať svoju sladkosť a tie svoje **skvostné plody** a ísť sa povyšovať nad stromami?«

Povedali teda stromy viniču: »Pod' ty a **kraľuj** nad nami!«

Vinič im však odvetil takisto: »Môžem ja **zanechať** svoj **mušt**, ktorý obveseľuje bohov i ľudí, a ísť a povyšovať sa nad stromami?«

Povedali všetky stromy bodliaku: »Pod' ty a **kraľuj** nad nami!«

Bodliak odpovedal stromom: »Ak ma **vskutku** pomažete, aby som bol vašim kráľom, poďte, schovajte sa v mojej tône! Ak nie, **vyšľahne** oheň z bodliaka a strávi libanonské cédre.«

Sdc 9,7-15

Abimelech bol Gedeonov syn zo ženy, ktorá nebola jeho zákonitou manželkou. Stal sa napokon strojcom záhuby svojich bratov. To, čo konáme len „podľa tela“, t.j. uplatňujúc svoje prirodzené sily, našu snahu vyvýšiť sa, uplatniť v Božom diele ambície čisto osobné – to všetko je náš „Abimelech“. Preto si dávajme pozor, aby sme popri našich dobrých snahách – obrazne povedané – nesplodili nejakého Abimelecha, ktorý by napokon zničil dielo, ktoré Božia milosť vykonala skrze nás.

Reč, ktorú Joatam predniesol Sichemčanom, svedčí o tom, že bol mužom nevšedného ducha. Ak boli takými aj jeho bratia, ich smrť bola pre Izrael nenahraditeľnou stratou. Akokoľvek skvelá bola Joatamova reč, nebola Sichemčanmi prijatá. Tým horšie bolo pre nich v deň zúčtovania. Ani ty sa netráp, keď tvoje dobre mienené slovo nie je prijaté, alebo keď snád' tvojimi názormi ľudia pohrdajú len preto, že zastávaš kresťanské postoje. Uspokoj sa tým, že si splnil svoje poslanie a nemlčal si, keď si mal hovoriť.

Abimelech bol pravým opakom toho, čo Boh očakával od sudcov.

Boh ho však odstránil až tri roky po tom, čo Joatam predniesol Sichemčanom svoju bájku. Tie tri roky museli Joatamovi pripadať ako večnosť. Prečo sa Boh neprejavil skôr? Nie sme sami, komu sa zdá, že zlo triumfuje nad dobrom (por. Jób 10,3; 21,1-18; Jer 12,1; Hab 1,2-4.12- 17). Boh sľúbil, že jeho zámery zvíťazia – ale vo svojom čase, nie keď sa to zdá najvhodnejšie nám. Vlastne je to dobrá správa, že Boh netrestá okamžite, pretože my všetci si zaslúžime Boží trest za svoje hriechy. Ďakujme Bohu, že zdržiava svoju spravodlivosť a dopriava nám čas, aby sme sa v pokání odvrátili od svojich hriechov.

Ako kto seje, tak bude žať. Keď Písmo hovorí o tom, ako Abimelech povraždil svojich bratov, uvádza zaujímavý detail – totiž, že ich pobil „na jednom kameni“ (9,5). V meste Tebes pristupuje Abimelech k veži, aby ju zapálil. Zrazu „nejaká žena zhodila Abimelechovi na hlavu vrchný mlynský kameň a prerazila mu lebku“ (9,53). Muž, ktorý povraždil svojich bratov „na jednom kameni“, sám hynie jedným kameňom zvrhnutým na jeho hlavu. Božia spravodlivosť je dôsledná do posledného detailu. Čo človek zasieva, to bude žať. Zasievaj vždy len dobro, aby si ho mohol žať mnohonásobne.

**Ako (pou-) žiť
Knihu sudcov
dnes?**

otázky,

ZAMYSLENIA,

výzvy

na konanie,

PODNETY

pre jednotlivcov

aj na diskusiu

v skupinkách

pripravuje :

Mgr. Andrej Šottník

„Tak sa na nich splnila kliatba Jerobálovho syna Joatama“ (Sdc 9,57). Odpovedá vari Boh na kliatby? Nenávistné slová nikdy nesmú vyjsť z úst Božích mužov a žien. Joatamova kliatba je vyslovenie spravodlivého súdu nad bezbožníkmi. Kto chce zvíťaziť nad zlom, musí stáť na úplne iných základoch ako zlo samotné. Nesmie sa ním dať nakaziť. Nenávidený nesmie nenávidieť, ohováraný nesmie ohovárať, nespravodlivo súdený nesmie nespravodlivo posudzovať. Joatam užíva správne prostriedky – Božie slovo, a tiež stojí na správnych základoch – na poslušnosti tomuto slovu. Jeho reč je mierna, pokojná. Nevyhľadáva silné výrazy, ako „surovosť“, „diabolský“, „odporný zločin“... Hovorí bájkou o stromoch a bodliaku. To je obsah jeho „kliatby“. Ostatné necháva Bohu. Obdivujme a nasledujme jeho príklad!